

jaštva ob južno-vzhodni meji pod orožje poklicane rezerviste domu odpustilo. Uradno ta vest še ni potrjena. Govori se tudi, da bodejo rezervisti "v turnusih" odpuščeni in sicer tako, da se bode najprve starejše letnike, predvsem pa družinske očete domu poslalo. Odpuščanje rezervistov vršilo se bode tekom 3 do 4 tednov, ali težko da bi pred koncem maja pričelo.

Provizorična albanska vlada.

V Valoni vršilo se je veliko zborovanje Albancev, ki je odposlalo vevlastim sledečo resolucijo: "5000 Albancev, zbranih iz vseh delov Albanije v Valoni, pošiljajo to adresi z ednoglasnim sklepom kot apel na pravičnost vevlasti in celega civiliziranega sveta: Združene balkanske države proglasile so vojno za osvoboditev svojih konnacionalcev. One pa zahtevajo zdaj čisto albanske pokrajine, proti lastnemu sklicavanju na svetost in pravico narodnosti. Več kot polovica Albanije je zasedeno od zmagovalcev. Predložimo velesilam svojo narodno nesrečo. Zavzetje Skutarije po Črnogori proti želji Evrope prizadene eksistenčni možnosti Albanije smrtni udarec. Upamo, da Evropa kralju Nikiti ne bode dovolila, dobiti škandalozno zavzetje v 20. stoletju. Z respektom opozarjamo velesile na neštete vdove in sirote, katerih može in očete se je brezsrčno pomorilo od naših sovražnikov in upamo na intervencijo v korist naše dežele, katero so okupacijske armade uničile. Protestiramo proti z bajoneti izsiljenimi zborovanji v provincah, ki so jih naši sovražniki okupirali". — Zdaj, ko so Črnogorci zapustili Skutari in je uresničenje samostojne Albanije zagotovljeno, je seveda ta resolucija brezpomembna.

Nove zmešnjave?

"Liberté" poroča iz Cetinja, da je kralj Nikita sicer vojaštvo iz Skutarije poklical, da pa bodejo Črnogorci obenem zasedli pristan San Giovanni di Medua. Ako je to resnica, potem je gotovo, da bodejo evropski parniki takoj od delke mornarskih vojakov v San Giovanni poslali in vsak poskus novih zmešnjav v kali zadušili.

Mirovna pogajanja.

Mirovna pogajanja med Turčijo in balkansko zvezo bodejo kmalu končno rešena in podpisana. Načrt dotične pogodbe je že predložen in obsega sledeče točke: 1. Zopetno uresničenje prijateljskih in diplomatskih razmer med Turčijo in balkanskimi državami. — 2. Turčija odstopi zaveznikom vse pokrajine zahodno linije Enos-Media. — 3. Vprašanje južne Albanije, egejskih otokov in polotoka Athos ostane rešitvi po velesilah prihranjeno. — 4. Vsa ta vprašanja rešila bode končno komisija, ki stopi v Parizu skupaj.

Bilanca balkanska vojne.

Vojna med balkanskimi zavezniki in Turčijo je skoraj dokončana. Turčiji, nekdanji najmočnejši velesili v Evropi, ostane od njene posesti okroglo 170.000 km² le še neka cunja malo čez 10.000 km² v Evropi. Popolnoma nepričakovano je zapričela vojna za predmočje na Balkanu in popolnoma nepričakovano je končala. Zanimiva in podučna je vojaška bilanca,

ki se jo zamore zdaj gledati te balkanske vojne sestaviti.

Bulgarijo, ki je postavila največ in najbolj šega vojaštva v vojno (400.000 mož), hočejo Srbi in Grki pri razdelitvi plena oskudovati. Vkljub temu, da so izvojevali Bulgari najbolj krvave bitke, kjer so morali premagati jedro turške glavne sile in zavzeti največjo turško trdnjavo, — hoče se jim pripustiti le 55.000 km² dorastka zemlje. Srbija pa zahteva vse od svojih čet zasedene pokrajine, ki merijo 66.000 km², vkljub temu, da v celni vojni ni imela nobenih posebnih težav; v bitki pri Kumarovi so ji celo Bulgari do zmage pomagali. Od te bitke naprej niso imeli Srbi pravzaprav nobenega resnega nasprotnika več in so lahko okupirali vse pokrajine. Tudi Grki so imeli lažje delo nego Bulgari; v prodiranju proti Saloniku so prav lahko zmagovali in pri zavzetju Janine so že srbsko pomoč rabili. Zasedli so zemlje za 30.000 km² in zahtevajo poleg tega še Saloniki. Črnogorci so imeli v bojih pri Skutariji 4000 mrtvih, v ostalih bojih pa 2000 mrtvih; oni zahtevajo 800 km² zemlje.

Že iz teh števil je razvidno, da je dobiček zemlje balkanske zveze v razmerju z drugimi vojnami izredno velik. Ako primerjamo število vojakov in izgub z dobitkom zemlje, pri-
demo do zaključka, da Srbija in Grška za pridobljeno zemljo nista preveč človeških žrtev plačali. Srbi se namreč zasedli 60.000 km² in izgubili 20.000 mož, torej na vsake 3 km² (kvadratne kilometre) 1 mrtvega ali ranjenca. Grška šteje 11.000 mrtvih in ranjencev. Bulgarija pa je izgubila 80.000 mož, zakar naj bi dobila le 50.000 km²; prišlo bi torej na vsakih 5 km² 8 mož. Tudi Črnogorci se ni preveč slabo godilo. Pravi, da je izgubila 6000 mož; ali 4000 mož žrtvovala je za Skutari, ki ga ne dobi. Iz vsega tega je razvidno, da je Bulgarija največ žrtvovala in da se ji hoče od njenih "poštenih" zaveznikov najmanj zemlje pustiti. To je balkanska "zvestoba", katero si bodejo Bulgari pač za bodoče zapomnili.

Politični pregled.

Državni zbor bi imel začeti svoje zasedanje že 5. majnika. Ali vsled velikih notranjih in zunanjih političnih zmešnjav se zasedanje ni pričelo. Zasedanje se prične 15. tega meseca. Letos je zborovala državna zbornica sploh šele celih 9 dni. Naši velečlenjeni poslanci, ki vlečejo tako lepe dijete, torej ne morejo biti posebno trudni. Žalostne, res žalostne so naše politične razmere!

Troški oboroženja. Dosedanji troški posebnih vojaških odredov, ki so bile vsled balkanskih zmešnjav potrebne, znašajo baje 850 milijonov kron. Vse povprašuje, kako bodejo itak izžemani in izsesani avstrijski narodi te velikanske svote plačali. Sicer pa še ni misliti, da bode tega oboroženja kmalu konec. In tako bode vsled počasnosti in dolgočasnosti diplomacije naša država brez vojne premagana. Pol leta se vleče zdaj že ta kriza in gotovo je, da krvavi vse gospodarsko življenje. Ko bi vlada takoj v začetku s potrebno odločnostjo in skrajno energijo nastopila, bi bilo že davno vse v redu in naše gospodarstvo bi se razvijalo naprej. Tako pa gre rakovo pot. Z lepimi besedami o miroljubnosti se ravno nobenemu nasprotniku ne imponira.

Tudi se mora pri takih odvajalnih sredstvih množino vedno zvišati, torej podvojiti, potrojiti in tako naprej.

Priporočljivo je torej, da se ostane raje pri staro-priznanih, milih, sigurno vplivajočih Fellerjevih Rabarbera-kroglicah z zn. "Elza-kroglice". Te ni treba stalno jemati, temveč se jih lahko enkrat rabi in potem zopet brez njih izhaja. Tudi ni treba množine nikdar zvišati, ker te odvajalne kroglice črevesja ne oslabijo kakor marsikatera druga sredstva, temveč črevesje okrepijo in izboljšajo. Fellerjeve kroglice z zn. "Elza-kroglice" so torej brezpogojno boljše od drugih od-

Izjemno stanje v Bozni in Hercegovini
vlada 3. t. m. proglasila. To je jako resna redba, ki razveljavi začasno in deloma tudi Vlada je proglasila izjemno stanje iz notranjih in zunanjih vzrokov. Bati se je bilo vse, da se Črnogorci demonstracij od srbskih tatorjev našuntanega ljudstva. Na drugi omogoči izjemno stanje hitro rešitev vojaških odredov. Na vsak način je proglas izjemnega stanja znamenje velike resnosti ložaja. Govorilo se je, da bode izjemno tudi na Dalmacijo in celo na Češko razširjen. A te govorice so bile prenatlagljene in ga niso uresničile. — Vsled izjemnega stanja imeti vsak potnik v Bozni in Hercegovini je padel papirje seboj. Mejo sme prestopiti le na krajih in tudi tam le tedaj, ako ima oblas dovoljenje. Nadalje so bila takoj vsa demokratična in vsa srbska društva razpu Delovanje vseh drugih društev je bilo vstati. Vsi orožni listi so izgubili svojo veljavo osebe, ki se zagrešijo vsled veleizdaje, cesarja, zoper vojaške odredbe ali v polit oziru, pridejo pred vojaško sodišče. Kdor je enega teh pregreškov v zaporu, se tudi kavoji ne sme izpustiti. Strogo nadzorovani tudi časopisje. O vojaških odredbah ne s sati. Izdaja časopisov se sme zgoditi le ure opoldne do 9. ure zvečer. Prepoveda tiskovine iz Srbije in Črnogore, istotako člankov iz takih časopisov. Tudi v pismih sme o vojaških odredbah ničesar pisati in oblast poštno pošiljatve pregledati. Tele telegraf postavljena sta pod strogo oblas nadzorstvo. Celot pisemske globe se sme dovoljenjem armadnega inšpektorata držati.

Razveljavljeni zakon. Nadvojvodinja Maria je bila poročena z bavarskim pr Jurjem. Zdaj je posvetna in cerkvena ob Rimu ta zakon razveljavila in Isabella stopi zopet v vse pravice avstrijske na dinje.

Čudni nazori. Pred postavo smo vsi od cesarja pa do berača. Tako saj nas od Schwazu pa so pobožne uršulinke prod vodo mešano mleko. Sodnija je vsled te parske nune k sebi pozvala. Ali glej, — narijat v Brixenu je izjavil, da smejo tedaj k sodnji iti, ako jim to papež dovol Ta je pa lepa! Za pobožne sleparke bi takem ne veljala nobena postava! Mislin bode sodnija uršulinke, ki prodajajo mleko, kaj drugega podučila.

Korupcija v Italiji. V Rimu so zgrajko črnogostično palačo; zgradba se je proračunila v njegov milijonov lir. A ko je bila dokončana, Kralj so troški celih 30 milijonov. Uvedlo se je 841 in je preiskavo. Ta je dognala, da so stavbeni črnogore po sporazumno s vplivnimi poslanci in ministri Danim uradniki račune mnogo višje postavili je naslov so bili v resnici in da so si na ta način naslednik D parjene milijone lepo med seboj razdelili. 1871; o visoko stoječih oseb se je zaprlo.

V Belgiji so vprizorili socialisti paski general splošni štrajk, s katerim so hoteli doseči vrst. Dru javo splošne volilne pravice. Kakor vsi princ Mirko štrajki je tudi ta popolnoma ponesrečil hrave in da bi dosegli kak uspeh, so se morali črnogorske a zopet v tovarne vrniti. Posledica je le princ Petrsko gospodarsko okodovanje delavstva sahuma, a

Angleške "sufragette", — to so črnogorske znorele babnice, ki hočejo z nasilnimi mano, ima volilno pravico za ženske privojevati — jeleno, ki so zdaj že prava nevarnost. Dokler so čica.

Od veselja pojedine

od dobre hrane in pijače, pa tudi od uživanja težko prebavljajočih ali pokvarjenih jedil postane več ljudi bolanih, nego od trpljenja lakote. Ali pri jedi, zlasti ako ugaja, ne misli noben človek na mogoče slabe posledice. Kar pa bi lahko vsak človek storil in nikdar ne zamudil, je priprava prebavo pospešujočega, odvajanje urejujočega, odvajalnega sredstva. Pa tudi tukaj je treba previdnosti, kajti mnogo novejših odvajalnih sredstev ima lastnost, oslabeti črevesje tako, da črevesje brez ojih ponoči sploh več normalno

vajalnih sredstev. Vedno naj bi bile v črnogorskega povečanje teka, za odpravo želodčnih krčev in zadenja prebave, težkem odvajanju in napet hud na Priporočamo svojim čitateljem, da 6 škat njegov 4— krone franko od apotekarja E. V. esnični z Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko) morske art najbolje obenem s Fellerjevim oživljajočim martinovič; lečine odpravljajočim zeliščnim esenčnim izni arma z zn. "Elzafluid", od katerega stane 12 im boje p nic franko 5— kron. — — — im turškin orsko arm

Dopisi.

Brezno (Fresen) ob Dravi. Dragi „Štajerc“, dolgo časa se že poznavam, pa ti še nisem kaj iz naših preljubljenih Brezen naznanil. Pa zdaj vzemi eno oestro krtačo, da tote naše frajlice in te stare jezicičke malo pogladiš. Posebno Rižnikovo Hano, da bode nas poštene „Štajercijance“ pri miru pustila. Ako ji preveč smrdimo, naj si tisti špicasti nos s kakim štorom zamaši. Ona si misli, da smo „Štajercijanci“ kakšen „epfelstrudl“ ali kakšna pečenka, da bi nas kar tako pohrustali. One se pač motijo. Mi nič ne hodimo vprašat druge ljudi, kaj eden bere, ali ima „Fihpos“ ali kakšne druge časnike; vsak bere, kar hoče; pa nas naj pri miru pustijo. Naj se raje brigajo za farno cerkev, da bo malo boljše petje in ne takšno tulenje slo po cerkvi; za tisto se naj malo pobrigajo. Gotove babe nas še ne bodo po žakljah nosile! Z Bogom, ljubi „Štajerc!“ Schmeck.

Kapela pri Radgoni. Lansko leto dobili smo h Kapeli znanega hujskača Fr. Stuhca. Od začeta držal se je še nekaj mirno in mislil smo, da to, kar so pisali o njem časopisi, je bilo vse pretirano. Ali zdaj že vemo, da so časopisi od njega še le vse premalo pisali. To vam je takšni zdražbar, da mu je pač menda med najhujšimi zagriženci težko najti para. Za danes naj navedemo to-le: Predzadnji nedeljo imeli so veteranci od sv. Jurija ob Ščavnici pri Kapeli plačano sv. mašo. To temu hujskaču ni bilo prav. Nalašč je šel par minut pred določeno uro na prižnico, samo zato, da so veteranci branje evangelija zamudili. In ko pridejo v cerkev, kaplan s pridigo poneha in začne na pobalinski način veterance zmerjati in za norca imeti. In to iz prižnice iz svetega mesta se upa brez vzroka psovati ljudi-poštenjake, kateri hočemo po dokončani vojaški službi očitno kazati zvestobo našemu presvitemu vladarju ter kakor osiveli možje z našimi javnimi nastopi vzbujati med mladino ljubezen do naše premile avstrijske domovine. Zadostiti smo hoteli tudi svoji verski dolžnosti, po tri ure in še več smo morali storiti pešpota; ali v zahvalo za to nas je ta fanatičen pop iz prižnice psoval in se je iz celega vojaškega stana, ki služi našemu presvitemu cesarju, norca delal. Kaj neki poreče k temu knezoškof dr. Napotnik? Kaj državni pravdnik?

Sv. Barbara v Halozah. Dolgo časa ni bilo ničesar slišati od Johana Vogrin pri Sv. Barbari

v Halozah. A sedaj, dragi „Štajerc“, ne moremo več molčati. Bila je, kakor je navada, križovska procesija h kapeli Martina Korenjak v Medribnik. Korenjak ima tudi vinotoč. In ko je prišla procesija za hribček proti kapeli, tedaj je Vogrin obstal, naš kaplan pa zraven njega! Videti bi bilo vendar žalostno, ko bi bil naš Janžek gosпода kaplana samega k procesiji poslal, a Janžek pa za hribčekom stal... A mi farmani pa ne moremo preračunati, za česa voljo je obstal; morebiti zavoljo veje, ki je zaradi točenja vina pred hišo na lipi? Morebiti se je doma z Liziko „posvado“ in „geldtašl“ doma pustil? In nas je pošteno za norce postavil; hvala ti bodi!

Novice.

Binkošti.

Zopet prazniki, — in krasni, spomladanski prazniki, polni cvetja in lepote, veselja in sreče... Ako iščeš Boga, — idi tja v pristo naravo, pod cvetočo drevje, med duhteče rožice! Vzemij vonja polne bele šmarnice v roko in hvali nevidnega stvaritelja... In Bog, ki živi povsod in vedno, ti bode odvezal od vsakdanjega boja molki jezik; tvoja molitev morda ne bode imela besed, a živela bode v tvojem čustvu, v tvoji ljubezni, v tvojem veselju, v tvoji tihi, sladki sreči... Človek; praznuj binkošne pomladne praznike! Otrsi prah iz tvojih vsakdanjih čevljev, pozabi strupene skrbi in malenkostno jezo in grdo nevošljivost in uničujoče sovraštvo, — praznuj solnčnati praznik! Poglej, kako zeleni, raste, cveti in napreduje vse naokrog, poglej neskončno božansko ljubezen, ki ne pusti niti kapljice brezplodno izginiti, ki vstvarja vsak dan, vsako uro in vsak hip, ki uresničuje okoli tebe izguljeni paradiz, čeprav ga tvoje od žalosti trudne oči ne vidiš... Prijatelj, vsaka roža, vsaka rastlina je raj, in metalčki hvalijo stvaritelja, kadar jim zlato solnce posuši od nočne rose utrujene peruti. Prijatelj, praznuj Binkošti! In ako nimaš rož in zraka in solnca, — potem poglej v oko tvojega otroka. Povej vboji deci, da ne obstoji svet iz samega zidovja! Našel boš v otroškem nedolžnem očesu — Boga, spomladnega, solnčnega, zlatega, neskončnega in vso krasno ljubezen združujočega Boga... Praznuj pomladne binkošti!

V rojih, na stotine metrov globokih, kopljejo premog in trdi, brezplašni, resni postajajo; ali binkoštno solnce jih zravi na dan in jim odveže jezike in v čudovitem razkošju segrejejo v svetlih praznikih svoje mrzle, izstradane duše. V dragocenih palačah skačejo zdravniki okoli bolniške postelje otroka bogatince; vsa zdravila so brezuspešna; ali skozi tanko šprajno temnih preprog vsili žarek binkoštnega solnca in v tem žarku položi Bog svoje čudodelne roke na deco, ki zopet diha in zopet odzdravi in zopet vriska, vriska v binkoštnem veselju... Koliko meščanov hiti tja v gozdove in ob morskobrežje, kajti Binkošti so prišle! Solnce, božje solnce nam oznanjuje pomlad in nam odveže jezik, da gledamo z jasnimi očmi v bodočnost...

Tam doli na Balkanu pa teče kri, še gorka od naporov vojne... Rdeče rožice so tam vscvetele na pohojeni pomladni zemlji... Božič je prišel in kri je tekla, — Velika noč je prišla in kri je tekla, — ali bodejo Binkošti v srca tisočernih izmučenih vojakov zasijale mir? Zasijaj, binkoštno solnce tudi tam doli...

V temi tava človeštvo, — odveži mu jezik, odpri mu oči, božansko bitje, — daj mu čiste, krasne binkošne praznike!

Duhovnik in politika. V Trainu pri Albenbergu na Bavarskem živi katoliški duhovnik provizor Jakob Feigl. Mož je zagrižen klerikalec in velik politikant. Ko je na nekem shodu zopet politično hujskal, zaklicali so mu poslalsci, da naj se raje bolj za cerkev in manj za politiko briga. In kaj je odgovoril ta vredni služabnik Kristove vere? Rekel je: „Ako se nas duhovnike samo v zakristijo zapira in ako imamo le v cerkvi opraviti, v javnem življenju pa ne smemo govoriti, — potem se poživžgam na vero!“ — To je torej stališče gotovih duhovnikov. Vera jim je le zato dobra, da smejo v politiki rogoviliti in po po-

bure le shode prirejale in vpile ali pa po cestah skandale delale, se jim je svet smejal. A zdaj so začele drugače nastopati. Ministre napadajo na cesti, šipe pobijajo, v nabiralnike pisem vli-vajo oistre tekočine, javne vrtove uničujejo. Kadar jih policija vtakne v luknjo, pa nočejo jesti, dokler se jih ne izpusti. Zdaj so pričele celo hiše zažigati in bombe metati. Tako se ravno kar poroča, da so položile v nekem poštnem uradu bombo, napolnjeno z nitroglicerinom, ki bi zamogla razstreliti celo poslopje. In v tem poslopju dela več sto oseb. K sreči so bombo pravočasno našli. Oblast bode zbesnele „sufra-getke“ zdaj pač oistreje prijala.

Anarhistični napad. V Mannheimu skočil je neki anarhist na kočijo vladarja velike vojvodinje na Baden in ga hotel z nožem umoriti. Vladar je stanja napadalca z državo sabljo pod brado sunil, tako da je padel iz voza. Morilec je neki pijachi udani na goto anarhist, ki ima 7 nepreskrbljenih otrok. Pravi, oblast da je anarhist in da je ravnal po naročilu neke anarhistične zarote.

Ime

MAGGI

jamči

za izvrstno kakovost

MAGGI-jevih kock

po 5 vin. za 1/4 litra naj-finejše goveje juhe.

Le-te so najboljše!

Blagovolite to upoštevati pri nakupovanju.

Nikita in njegovi zaupniki.

Z ozirom na balkanske dogodke prinašamo danes sliko črnogorskega kralja Nikite in njegovih zvestih. Kralj Nikita rojen je l. 1841 in je prevzel krono črnogore po njegovem stricu knezu Danilu I. L. 1910 dal postaviti, ki je naslov kralja. Prestolonaslednik Danilo rojen je bil l. 1871; on je zapovednik črnogorske armade, nadalje ruski general-major ter srbski porst. Drugi sin kralja je princ Mirko, veliki vojvoda Grahove in Zete, general črnogorske armade. Tretji sin je princ Peter, veliki vojvoda Zahuma, artiljerijski stotnik črnogorski armadi. Kakor smo že znano, ima Nikita tudi hčerko Heleno, ki je italijanska kraljica.

Na sliki vidimo tudi črnogorskega ministra za zunanje zadeve Plamenaca. Mož je hud nasprotnik Avstrije, njegova diplomacija ni imela pač nobenega uspeha. Resnični zapovednik črnogorske armade je general Martinović; zapovedoval je južni armadi pred Skutarijem. On je imel voditi boje proti Tarabošu, sploh proti najmočnejšim turškim utrdbam. Martinović je tudi črnogorsko armado po evropskem vzorcu reorgani-

König Nikita und seine Getreuen.

ziral. Svak kralja Nikita, vojni minister Vukotič je istotako znan. On je baje najboljši prijatelj kralja.